

Praca operatora i reżysera w bardzo trudnych warunkach atmosferycznych (Pustynia Gobi) – kreacja artystyczna a możliwości technologiczne

Lider zespołu badawczego: **Dr hab. Paweł Chorzępa, prof. UŚ**

Głównym celem projektu badawczego jest zwrócenie uwagi na pracę operatora w bardzo trudnych warunkach atmosferycznych – film dokumentalny, który zostanie zrealizowany dzieje się na Pustyni Gobi, gdzie amplituda temperatur w ciągu roku wynosi 80 stopni Celcjusza. Przedmiotem badawczym jest postawienie sobie pytania - na ile kreacja artystyczna jest w ogóle możliwa w takim miejscu, gdzie żywioł dyktuje warunki bytu człowieka i jaki wpływ na nią ma dobór sprzętu kamerowego/dźwiękowego, który również zależny jest od warunków klimatycznych.

Pustynia Gobi znajduje się na południe od miejscowości Ułan-Bator. Jest to specyficzne miejsce, gdzie kilka samotnych kobiet, od dekad wychowuje swoje potomstwo. Z uwagi na przynależność do społeczności nomadów, postanowiły one pozostać na pustyni. To dzieci dają im siłę, by codziennie wypełniać swoje obowiązki, wielokrotnie walczyć z przyrodą (burzami piaskowymi, różnicą temperatur, pomorem zwierząt). Z drugiej strony trud codziennego życia nie pozwala im żyć swobodnie i głęboko w sercu marzą, by przenieść się do stolicy.

Równie ważnym bohaterem filmu będzie przyroda i panujący na pustyni Gobi klimat. Wykańczający gorąc latem oraz syberyjski chłód zimą wydają się dla Europejczyka niemożliwością. Śledząc prognozy globalnego ocieplenia, które wydarzą się w ciągu najbliższych pięciu dekad, istnieje duże zagrożenie, że życia na południowogobijskim Ajmaku już nie będzie. Samotne wyspy, jakimi są jurty, na pustynnym oceanie znikną z powierzchni ziemi, ponieważ nie będzie tam warunków do życia. Kraina wymrze, więc prawdopodobnie jesteśmy ostatnimi obserwatorami nomadów, osiadłych na tamtych terenach.

Narracja filmu będzie bardzo subtelna, ilość słów zostanie ograniczona do tych kluczowych, document cierpliwie będzie przybliżał codzienne życie kobiet oraz trudności, z którymi się mierzą.

Kompozycja będzie płaszczyznowa, horyzontalna, a kadry zrównoważone. Zdjęcia uwypuklą samotność kobiet z dziećmi, które są odcięte od całego świata. Ich jurty to samotne wyspy oceanu pustyni. Ukazanie relacji, jakie łączą bohaterki filmu z mężczyznami, zostanie zestawiona z wysiłkiem towarzyszącym pozyskaniu fundamentalnych dóbr, tj. woda, pożywienie, schronienie, oraz zmianom klimatycznym – lejący się żar z nieba, pustynna cisza czy szalejąca burza piaskowa oraz temperatura -40°C zimą.

Projekt zakłada sprawdzenie czy założone cele realizacji filmu są możliwe do wykonania w tak trudnych warunkach i jak zmienia się koncepcja filmu w zależności od warunków atmosferycznych oraz ograniczeń związanych z technologią sprzętu.

W ramach projektu badawczego zostaną przeprowadzone testy sprzętu kamerowego i dźwiękowego – jaki należy użyć w pustynnych warunkach (testy w chłodni). Jak dostosować sprzęt, który musi nosić cały dzień operator obrazu i dźwięku, w jaki sposób muszą się fizycznie na taki plan przygotować. Wypracowany schemat zostanie poddany testom w trakcie zdjęć na pustyni, skutkiem czego, pod koniec roku powstanie pierwszy montaż filmu dokumentalnego o kobietach samotnie zamieszkujących Południe Mongolii oraz artykuł o wpływie stosowanej technologii na możliwości kreacji artystycznych filmu.